

POSTÁN ÉRKEZETT

BARCSI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Érkeztetés dátuma:	2017 DEC 12
Példányok száma:	1
Ügyszám:	P.20.202/2016

24
20

Tárgy: Alkotmányjogi panasz
a Barcsi Járásbíróság P.20.202/2016/13-I.
sorszámú ítélete és a
Kaposvári Törvényszék 1. Pf. 20.928/2017/3.
sorszámú ítélete ellen

Alkotmánybíróságnak

(Barcsi Járásbíróság útján)

7570 Barcs

Bajcsy Zsilinszky u. 48.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/2265-0/2017
Érkezett:	2017 DEC 20
Példányok száma:	1
Előadó:	H

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] a 2011. évi CLI.
törvény 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő a [REDACTED] felperesnek – az ellenem, mint I. r.
alperes ellen és [REDACTED] II. r. alperes ellen – kártérítés iránti perében a Barcsi
Járásbíróság P.20.202/2016/13-I. sorszámú ítélete és a Kaposvári Törvényszék 1. Pf.
20.928/2017/3. sorszámú ítélete ellen.

Kérem a jogerős I-II. fokú ítélet megsemmisítését, továbbá a bíróságok által alkalmazott
kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 34. § (1) bekezdés d)
és e) pontjának megsemmisítését.

Kérem továbbá Tisztelt Első fokú Bíróságot, illetve Alkotmánybíróságot, hogy a panaszom
elbírálásáig a jogerős ítélet végrehajtását felfüggeszteni szíveskedjék.

Kérelmem az alábbiakkal indokolom.

1. A jogerős ítélet és a megsemmisíteni kért törvényi rendelkezés sérti az
Alaptörvényben foglalt:

- XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogomat,
- a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és pártatlan bírósági tárgyaláshoz
való jogomat.

2. A Barcsi Járásbíróság kötelezete az I-II. r. alpereseket, hogy 15 napon belül
egyetemlegesen fizessenek meg felperesnek 291.732,- Ft-ot, ezen összegnek a kifizetés napjáig
járó késedelmi kamatát, valamint 30.642,- Ft perköltséget, továbbá a Magyar Államnak 8.800,-
Ft meg nem fizetett illetéket. A bíróság az alperesek marasztalását a 2009. évi LXII. törvény

34. § (1) bekezdése, 35. § (1) bekezdése, 36. § (8) bekezdés a) és b) pontja felhívásával indokolta.

3. Az első fokú ítélet ellen, mivel azt sérelmesnek tartottam, ellene – mint I. r. alperes - fellebbezést terjesztettem elő a 2017. március 3-án kelt beadványomban. Fellebbezésemben az alábbiakra hivatkoztam.

a) A baleset az 1959. évi IV. törvény (régí Ptk.) hatálya alatt, 2014. március 14-én következett be.

A [REDACTED]-nek az alperesekkel szemben fennálló, a 2009. évi LXII. törvény 34. §-a szerinti „*Viszkereset*” tekintetében azokat a károkat érvényesítheti, amelyeket az alperesek ténylegesen a [REDACTED] károsultnak a bekövetkezett balesettel összefüggésben okoztak. A felperes keresete tehát nem kártérítésre irányult, hanem megtérítési igény tekintetében került előterjesztésre.

A [REDACTED] a [REDACTED] részére a kártérítési igényt a régi Ptk. 345-346. §-a alapján bírálhatta volna el, és állapíthatta volna meg. E törvényi rendelkezések az alábbiakat tartalmazzák:

Ptk.345. § (1) Aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. Ezeket a szabályokat kell alkalmazni arra is, aki az emberi környezetet veszélyeztető tevékenységével másnak kárt okoz.

(2) Nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott.

Ptk.346. § (1) Ha a kárt több személy fokozott veszéllyel járó tevékenységgel közösen okozta, egymás közti viszonyukban a felelősség általános szabályait kell alkalmazni.

(2) Ha a károkozás egyik félnek sem róható fel, de a kár egyikük fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenességre vezethető vissza, a kárt ez utóbbi köteles megtéríteni.

(3) Ha a kárt mindkét fél fokozott veszéllyel járó tevékenysége körében bekövetkezett rendellenesség okozta, továbbá, ha ilyen rendellenesség egyik félnél sem állapítható meg, kárát –felróhatóság hiányában – mindegyik fél maga viseli.

A [REDACTED]-szal szemben a jogi képviselő nélkül eljáró alpereseket tehát ki kellett volna a bíróságnak a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján oktatni a régi Ptk. 345.§ (2) bekezdésében és a régi Ptk. 346.§-ában foglaltakra, és fel kellett volna hívni a bizonyítékaik előterjesztése.

Mindezt különösen arra tekintettel meg kellett volna az első fokú bíróságnak tennie, hogy a első nyilatkozatukban az alperesek a kereset elutasítását kérte. Majd később a jogalapot nem vitatták, ez azonban nem minősül a kereset jogalapja elismerésének.

Az alperesek nyilatkozata az összegszerűség részbeni elismerésében arra utal, hogy az alperesek nem értettek egyet a [REDACTED] által a [REDACTED]-nek kifizetett teljes kártérítéssel, és azt vitatták.

Ennek elmulasztása olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely miatt az első fokú ítéletnek a Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésének lett volna helye.

b) Az első fokú bíróság megsértette, illetve nem helytállóan alkalmazta az anyagi jogi szabályokat.

A baleset bekövetkezése során az I. alperes álláspontja szerint – az alperesek tekintetében – nem a veszélyes üzemek működésére vonatkozó szabályok irányadók.

A II. r. alperes üzembentartó tulajdonát képező gépjármű a földút és vasút kereszteződésében, a vasúton vesztegelt, és így a [REDACTED] tulajdonát képező mozdony a gépkocsiba ütközött. A balesetnél II. r. alperes nem volt jelen, az I. r. alperes a baleset következtében megsérült.

Az I.r. alperes véleménye szerint baleset bekövetkezésében annak semmilyen oksági összefüggése nem volt, hogy az I. r. alperes a járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll, illetve hogy a II. r. alperes tulajdonát képező gépkocsinak a műszaki érvényességi engedélye lejárt.

Az első fokú bíróság azonban nem vizsgálta és A [REDACTED] felperestől nem követelte meg annak bizonyítását, hogy a vasúti pályán haladó mozdony vezetője az ütközést miért nem tudta fékezéssel, lassítással vagy megállással a baleset bekövetkezését elkerülni.

E tekintetben az I. r.alperessel szemben 1 rb. közlekedés biztonsága elleni vétség, a polgári perben megvalósított [REDACTED] vissz követelés eldöntésére nem alkalmas.

Az I. r. alperes álláspontja szerint az **alperesek a teljes kárért nem felelnek**, mivel a régi Ptk. 345.§ (2) bekezdése, illetve 346. § (1) bekezdése az alperesek kártérítési felelősségét kizárja, illetve korlátozza. Erre tekintettel a [REDACTED] felperes tévedett, amikor a vizskerestet igénye alapján a teljes kárt az alperesektől megtéríteni követelte. **A felperes kizárólag olyan vizskeresteti igény megtérítését követelheti, mint amelyért az alperesek – biztosítási jogviszony hiányában is – a [REDACTED] javára felelősök lehetnének.**

Az I.r. alperes kártérítési felelőssége így az első fokú bíróság által megállapított – hiányos tényállás alapján (amely a [REDACTED] mozdonyvezetőjének a baleset bekövetkezésével összefüggő körülményeit nem vizsgálja, és állapja meg) nem áll fenn. Éppen ezért a felperesnek a 10 %-os kezelési költsége felszámítása vizskeresteti igényként sem érvényesíthető

Az első fokú bíróság ítéletének jogi indokolása is hiányos, mivel nem állapítja meg, hogy a Tv. 34.§ (1) bekezdésének mely alpontja alapján áll fenn az alperesek megtérítési kötelezettsége.

A 34. § (1) bekezdés a) pontjára nincs adat (azaz, hogy az I. r. alperes a gépkocsit a II. r. alperes engedélye nélkül használta volna). A 34. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felelősség pedig abban az esetben állapítható meg, ha a „**jogellenesség és szándékosság**” együttesen áll fenn. Erre semmilyen bizonyíték nincs! A felperes vizskeresteti igénye a 34. § (1) bekezdés d) és e) pontjában foglalt felelősségi szabály alapján sem állapítható meg, mert e hiányosságok nem állnak okozati összefüggésben a bekövetkezett balesettel. A gépjármű ugyanis álló, nem üzemelő helyzetben volt, amikor a mozdony vele ütközött.

4. Sajnálatos módon a II. fokú bíróság a fellebbezésben foglaltakat figyelmen kívül hagyta. A Kaposvári Törvényszék 1. Pf. 20.928/2017/3. sorszámú ítéletével az első fokú ítéletet helyben hagyta azzal a pontosítással, hogy a kamatfizetés kezdő időpontja 2016. február 17. Kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesnek 10.000,- Ft fellebbezési költséget. A II. fokú bíróság az ítéletében nem foglalkozott azzal, hogy a kártérítési igény a régi Ptk. 345. § (2) bekezdése és 346. §-a hatálya alá tartozik és a bíróság az alpereseket elmulasztotta a bizonyítási kötelezettségükről, lehetőségükről tájékoztatni.

A II. fokú bíróság – az I.r. alperes fellebbezésében foglaltakra – kizárólag azzal kapcsolatban reagált, hogy megállapította, hogy az alperesek a 2009. évi LXII. törvény 34. § (1) bekezdés d) és e) pontja szerint kötelesek helyt állni. A II. fokú bíróság kiemelte, hogy a 34.§ (1) bekezdése nem követeli meg az okozati összefüggést az a)-g) pontokban írt hiány és a kár bekövetkezése között. Az a-g) pontban felsorolt hiányosságok önmagukban megalapozzák a felperesi igényt. Utalt arra, hogy az I. r. alperes felelősségét a baleset bekövetkezésében a Barcsi Járásbíróság I. B.10/2015/11-I. számú ítéletével megállapította, az összegszerűséget pedig felperes okirattal

bizonyította. A másodfokú bíróság hivatalból történt észlelése alapján – mivel a kamatfizetés kezdő időpontjáról az első fokú bíróság ítélete nem rendelkezett, az „*elsőfokú bíróság ítéletét pontosította.*”

5. A jogerős kártérítés megfizetésére kötelező ítélet tekintetében alkotmányossági tekintetben azt sérelmezem, hogy a bíróságok nem jártak el pártatlanul, és nem vizsgálták ki az ügyet abból a szempontból, hogy a [REDACTED] által a [REDACTED]-nak beadott kárigény megalapozott volt-e, és az teljes egészében alpereseket terheli-e, vagy pedig abban [REDACTED]-nak is felelősége van, hogy a baleset bekövetkezett és az adott kár a [REDACTED] járművében bekövetkezett.

Sérti a tulajdonhoz való jogomat, hogy olyan tartozást kell a [REDACTED]-nak megfizetnem, amelyért egyrészt nem én vagyok a felelős teljes egészében, mivel a [REDACTED]-ot is felelősség terheli a bekövetkezett balesetben, másrészt olyan körülményekre hivatkozással követeli ezt a [REDACTED] tőlem, amely nincs okozati összefüggésben a II. fokú bíróság álláspontja szerint is a 2009. évi LXII. törvény 34. § (1) bekezdés a)-g) pontjában foglalt hiányosságokkal.

Véleményem szerint nem terhelhet nagyobb felelősség engem a kötelező felelősségi biztosítás alapján, mintha a kárt közvetlenül a károsultnak a Ptk. alapján fizetném meg.

Ezzel kapcsolatban hivatkozom arra, hogy ezért nem tartom helyénvalóan elfogadhatónak a [REDACTED]-nak kifizetett kártérítés 10 %-os mértékkel történő megemelését, és az így emelt összeggel az alperesekre terhelését. A régi Ptk. alapján pedig úgy vélem, hogy a kár bekövetkezésében a [REDACTED]-ot is felelősség terheli, nem beszélve arról, hogy az én káromat senki nem térítette meg. E tekintetben egyik bíróság sem szolgáltatott indokot arra, hogy a [REDACTED]-nak megfizetett 265.211,- Ft kártérítésen felül mi volt a jogalapja a [REDACTED] által felszámított 10 %-os 26.521,- Ft kezelési költségnek, amikor az adott tevékenység a [REDACTED]-nak jogszabályban foglalt feladata. Törvény a 10 % felszámíthatóságáról a biztosító által kifizetett összeg tekintetében nem rendelkezik, ezért arra nincs lehetőség.

A baleset bekövetkezésének semmilyen összefüggése nincs azzal, hogy a vasúti pálya milyen jelzőtáblákkal van biztosítva, mivel a gépkocsi műszaki okból állt meg az átjáróban, és ezzel összefüggésben következett be a baleset. E körben indokolatlanul vette figyelembe az I-II. fokú bíróság a büntető ítéletet, amely nem vitásan a közlekedés biztonsága elleni vétségen állapította meg a bűnösséget, és nem a balesettel összefüggésben bekövetkezett közúti baleset okozásának vétségében.

Tehát a büntető bíróság ítéletét nem lehetett volna ügydöntő határozatnak tekinteni a [REDACTED] megtérítési igénye tekintetében. Fokozottan kellett volna e tekintetben érvényesítenie az eljáró bíróságoknak az 1952. évi III. törvény (Pp.) 4.§-ában foglalt feladatát, miszerint

4. § (1) A bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

(2) Ha jogerősen elbírált büncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt büncselekményt.

A bíróságoknak tehát a [REDACTED] visszkereseti igényére alapított kereseti kérelmét a polgári perben önállóan kellett volna elbírálniuk.

Az eljáró bíróságok nem voltak véleményem szerint pártatlanok, mivel a II. fokú bíróság is a büntető bíróság által az alperesi elítélést emelte ki az indokolásában, valamint a [REDACTED] kérelme nélkül egészítette ki az első fokú ítéletet a kamatfizetés kezdő időpontjával.

Mindezek sértik a tisztességes eljáráshoz való jogomat is.

A [REDACTED]-ot ért kár pedig álláspontom szerint a perben kétséget kizáróan nem volt bizonyított, mivel a Trabanttal való ütközés azt nem feltétlenül idézte elő. Abban az eljárásban, amelyben a [REDACTED] kártérítési igényét a [REDACTED] elismerte és megtérítette nem vettem részt, nem tudtam nyilatkozatot tenni, így azt csak az ellenem folyó visszkereset során ismertem meg.

Erre tekintettel a bíróság tisztességes eljárását az jelentette volna, ha a [REDACTED]-tól megköveteli a kár bizonyítását. Ehhez a [REDACTED] részére történt kifizetési iratok úgy vélem nem voltak elégségesek, amelyre a II. fokú bíróság az ítéletét alapította. Az I. fokú bíróság pedig nem oktatott ki a perben a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a [REDACTED] kártérítési igényével kapcsolatos védekezéssel kapcsolatban.

Mindezek sértik a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogomat.

6) A 2009. évi LXII. törvény 34. § (1) bekezdése d) és e) pontja – amelyre a II. fokú bíróság az első fokú bíróság helybenhagyó rendelkezését alapította – az alábbiakat tartalmazza:

Visszkereset

34. § (1) A biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a 36. § (6) bekezdésében meghatározott esetben a Kártalanítási Számla kezelője az általa kifizetett kártérítési összeg megtérítését követelheti:

a) attól a vezetőtől, aki a gépjárművet az üzemben tartó vagy az egyébként jogosan használó engedélye nélkül vezette;

b) a biztosítottól, több biztosított közös károkozása esetén bármelyiküktől, ha a kárt jogellenesen és szándékosan okozták;

c) a vezetőtől, ha a gépjárművet alkoholos vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szertől befolyásolt állapotban vezette, illetve bármely biztosítottól, ha a gépjármű vezetését ilyen személynek adta át, kivéve, ha bizonyítja, hogy a vezető alkoholos vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szertől befolyásolt állapotát nem ismerhette fel (alkoholos befolyásoltságnak tekinthető a 0,8 ezreléket meghaladó véralkoholszint, illetve a 0,5 mg/l értéket meghaladó légalkohol szint);

d) a vezetőtől, ha a gépjármű vezetésére jogosító engedéllyel nem rendelkezett, illetve bármely biztosítottól, ha a gépjármű vezetését ilyen személynek adta át, kivéve, ha bizonyítja, hogy a gépjárművet engedéllyel vezető esetében a gépjárművezetői engedély meglétét alapos okból feltételezte;

e) az üzemben tartótól, ha a balesetet a gépjármű súlyosan elhanyagolt műszaki állapota okozta;

f) a vezetőtől, ha a kárt segítségnyújtás elmulasztásával, illetve foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetéssel okozta;

g) az üzemben tartótól, illetve a vezetőtől, ha a szerződés megkötésekor, a biztosítási esemény bekövetkezésekor, vagy egyébként terhelő közlési, változásbejelentési, kárbejelentési kötelezettségét nem teljesítette, oly mértékben, ahogyan ez a fizetési kötelezettséget befolyásolta.

(2) Ha a biztosított az (1) bekezdés c) és d) pontjában, valamint a vezető az f) pontban felsorolt esetekben köteles a megtérítésre, a teljesített szolgáltatások keretei között egy biztosítási eseménnyel kapcsolatban a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője legfeljebb 1,5 millió Ft-ig érvényesítheti követelését.

(3) Ha az üzemben tartó az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott esetben köteles a megtérítésre, a teljesített szolgáltatások keretei között egy biztosítási eseménnyel kapcsolatban a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője legfeljebb 750 ezer Ft-ig érvényesítheti követelését.

(4) Ha az üzemben tartó, illetve a vezető bizonyítja, hogy az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott kötelezettségét nem szándékosan szegte meg, a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője követelését az általa teljesített szolgáltatás keretei között legfeljebb 500 ezer Ft-ig érvényesítheti.

A fenti rendelkezésből megállapítható, hogy az I. r. alperesként – mint fellebbező – nem minősültem üzemben tartónak, tehát az I. fokú ítéletet az énrám vonatkozó részében nem lehetett volna e jogszabályi rendelkezéssel helyben hagyni.

A baleset nem a gépjármű vezetésével kapcsolatban következett be, hanem azon kívül álló helyzetben, így a visszakereseti igény tekintetében összefüggés nem állt fenn a bekövetkezett MÁV kárigény és az között, hogy én nem rendelkeztem gépjármű vezetői engedéllyel.

Úgy vélem, hogy mivel a 2009. évi LXII. törvény 34. §-ában a törvény a [REDACTED] megtérítési igényét a „Visszakereset” cím alatt tartalmazza, az ott feltüntetett esetkör csak abban az esetben irányadó, ha az esetkörben foglalt tények és a baleset bekövetkezése között – nevezetesen, hogy a biztosítónak a kárt okozó kártérítési kötelezettségéért a károsulttal szemben helyt kellett állnia – az okozatai összefüggés fennáll.

Az I-II. fokú bíróság ezt az okozatosságot figyelmen kívül hagyta, nem értékelte, hiszen a MÁV-ot ért kár nem azzal függött össze, hogy nem rendelkeztem vezetői engedéllyel, hanem azzal, hogy a gépjármű leállt és a vonat közeledése előtt azt nem tudtam az útról eltávolítani, a gépjárműnek pedig nem voltam az üzembentartója.

Minderre tekintettel a 2009. évi LXII. törvény 34. §-a sérti a tulajdonhoz való jogomat, mert olyan körülmény tekintetében is visszakereseti követelést tesz lehetővé - szankcionálásképpen - a biztosítónak, amely körülmény fennállása nincs összefüggésben az okozott balesettel. A tulajdonjogomat sérti a 10 % kezelési költség felszámítása, amelyet a törvény nem enged meg, mégis a bíróságok ezen összeget velem szemben megítélték.

Erre tekintettel kérem a 2009. évi LXII. törvény 34. § d) és e) pontjában foglalt jogszabályi rendelkezés megsemmisítését.

7) Tájékoztatom Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a kárértékre tekintettel a jogerős ítélet ellen nem fordulhattam felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához.

Mellékelten csatolom a jogerős II. fokú ítélet másolatát.

Kérem, hogy az alkotmányjogi panaszom elbírálásához szíveskedjék beszerezni a Barcsi Járásbíróságtól

- az 1. B.10/2015. számú büntető ügy iratait;
- a P. 20.202/2016. számú polgári peres eljárás iratait.

Vízvár, 2017. december 7.

Tisztelettel:

Előttünk, mint tanúk előtt:

Melléklet: 1 db jogerős ítélet